

**ԷԿԼՕՏ ՈՒՎԿ
ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

**ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴՐԱՄՈՎ**

31 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2024թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	9
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

03.03.2025

N 012503

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ

«Բեյքեր Թիլլի Արմենիա» ՓԲԸ
Գլխավոր տնօրեն

Վ. Գևորգյան

ԱՆԿԱՆ ԱՌԻԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԷԿԼՕՑ ՈՒՎԿ ՍՊԸ

Մասնակցին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել ԷԿԼՕՑ ՈՒՎԿ ՍՊԸ (այսուհետ՝ Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համար շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասերի վերաբերյալ համառոտագիրը:

Մեր կարծիքով կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Ընկերության՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի» (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները էթիկայի նշված պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

ADVISORY • ASSURANCE • ACCOUNTING • TAX

Baker Tilly Armenia CJSC is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-երի համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Ընկերության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Ընկերությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձիք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՄ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի պատճառով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:

ADVISORY • ASSURANCE • ACCOUNTING • TAX

Baker Tilly Armenia CJSC is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:
- Ձեռք ենք բերում բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ Ընկերության ֆինանսական տեղեկատվության կամ գործունեության վերաբերյալ ֆինանսական հաշվետվությունների մասին կարծիք արտահայտելու նպատակով: Մենք պատասխանատվություն ենք կրում աուդիտորական աշխատանքների ուղղորդման, վերահսկման ու կատարման համար: Մենք լիովին պատասխանատու ենք մեր աուդիտորական կարծիքի համար:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Աուդիտոր

Շ. Թաշչյան

03.03.2025թ.

ADVISORY · ASSURANCE · ACCOUNTING · TAX

Baker Tilly Armenia CJSC is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

ՇԱՀՈՒՅԹԻ ԿԱՍ ՎՆԱՍԻ ԵՎ ԱՅԼ ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ
ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

		(հազար դրամ)	
	Ծանոթագրություն	2024թ.	2023թ.
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	5	322,841	332,131
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	5	(71,403)	(54,832)
Զուտ տոկոսային եկամուտ		251,438	277,299
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	6	202,378	105,123
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	6	(2,628)	(409)
Ստացված զուտ կոմիսիոն վճարներ		199,750	104,714
Արտարժույթային գործարքներից ստացված զուտ վնաս		(487)	(273)
Այլ գործառնական եկամուտ	7	43,696	38,680
Գործառնական եկամուտ		494,397	420,420
Վարկերից և այլ փոխառություններից առաջացած կորուստներ	8	82,676	42,790
Անձնակազմի գծով ծախսեր	9	(141,788)	(158,700)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	10	(132,291)	(91,734)
Այլ ծախսեր	11	(19,817)	(19,109)
Շահույթ՝ մինչև հարկվելը		283,177	193,667
Շահութահարկի գծով ծախս	12	(57,523)	(33,262)
Շահույթ՝ հարկումից հետո		225,654	160,405

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2024թ. դեկտեմբեր 31-ի դրությամբ

	Ծանոթագրություն	31 դեկտեմբերի 2024թ.	(հազար դրամ) 31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և բանկային հաշիվներ	13	1,737	6,265
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	14	5,863	111,098
Հաճախորդներին տրված վարկեր	15	2,360,170	1,890,794
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	16	106,708	94,902
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	17	11,003	11,426
Այլ ակտիվներ	18	6,809	6,701
Ընդամենը՝ ակտիվներ		2,492,290	2,121,186
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	19	47,341	-
Ներգրավված փոխառություններ	20	973,015	699,614
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	12	74,894	73,753
Այլ պարտավորություններ	21	105,312	106,973
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		1,200,562	880,340
Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	22	701,221	701,221
Գլծավոր պահուստ			
Զբաղիված շահույթ		590,507	539,625
Ընդամենը՝ կապիտալ		1,291,728	1,240,846
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		2,492,290	2,121,186

Ցուլկ Մալխասյան
Գործադիր տնօրեն

03.03.2025թ.

Կարինե Պապուջյան
Գլխավոր հաշվապահ

ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	Կանոնադրական կապիտալ	Զբաղիված շահույթ	(հազար դրամ) Ընդամենը
Մնացորդը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	701,221	563,388	1,264,609
Համապարփակ եկամուտ	-	160,405	160,405
Տարվա վնաս	-	(184,168)	(184,168)
Մնացորդը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	701,221	539,625	1,240,846
Համապարփակ եկամուտ	-	225,654	225,654
Շահաբաժիններ	-	(174,772)	(174,772)
Մնացորդը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	701,221	590,507	1,291,728

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	(հազար դրամ)	
	2024թ.	2023թ.
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Ստացված տոկոսներ	270,458	329,393
Վճարված տոկոսներ	(63,486)	(50,558)
Կորուստների վերականգնում	243,587	252,827
Ստացված գուտ կոմիսիոն գումարներ	37,258	16,301
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ	(106,307)	(102,891)
Վճարված հարկեր	(113,257)	(55,169)
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը	268,253	(187,657)
Տեղաբաշխված միջոցների նվազում / (ավելացում)	(274,316)	23,318
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր այլ գործառնական գործունեությունից	(130,604)	(210,975)
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր գործառնական գործունեությունից	(136,667)	202,246
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(13,675)	(14,041)
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից	1,721	1,600
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	(11,954)	(12,441)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		
Վճարված շահաբաժիններ	(174,772)	(181,682)
Բանկերի նկատմամբ պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)	47,102	-
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում/(նվազում)	272,204	(5,112)
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	144,534	(186,794)
Դրամական միջոցների գուտ աճ/(նվազում)	(4,087)	3,011
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(487)	(216)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	6,329	3,534
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	1,755	6,329

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Հիմնական գործունեություն

ԷԿԼՕՖ ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը (այսուհետև՝ Ընկերություն) իրավաբանական անձ հանդիսացող առևտրային կազմակերպություն է:

Ընկերությունը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի 2006թ. հոկտեմբերի 17-ի N 617 Ա որոշմամբ: Վարկային կազմակերպության գրանցման վկայականի համարն է՝ 17:

Համաձայն կանոնադրության Ընկերության գործունեության նպատակներն են.

- փոխառություններ և վարկեր տրամադրել գործունեության այն տեսակներին, որոնք հնարավորություն կտան ֆիզիկական անձանց (անհատ ձեռնարկատերերին) բավարարելու իրենց սոցիալ-տնտեսական պայմանները և ամրապնդելու իրենց ինքնուրույնությունը, ապահովելու այն գործունեությամբ, որի համար ստանում են փոխառություններ և վարկեր, որով կստեղծեն որոշակի եկամուտներ, ինչպես փոխառությունները և վարկերը ետ վերադարձնելու, այնպես էլ եկամուտներ ունենալու համար.
- փոխառություններ կամ վարկեր տրամադրել այն անհատ ձեռնարկատերերին կամ իրավաբանական անձանց, որոնք նպաստում են փոքր և միջին բիզնեսի կայացմանը և զարգացմանը, ինչպես նաև աշխատատեղերի ստեղծմանը և պահպանմանը.
- փոխառություններ կամ վարկեր տրամադրել եկեղեցիներին, եկեղեցահար հաստատություններին, քրիստոնեական կազմակերպություններին, ոչ առևտրային կազմակերպություններին և ՀՀ համայնքներին, որոնք ուղղված են սոցիալական, կրթական, առողջապահական և այլ ծրագրերի կատարմանը:

Ընկերությունը անդամակցում է՝

- Միկրոֆինանսական Կենտրոնին, որը գտնվում է Լեհաստանի Վարշավա քաղաքում և որի անդամներ են 36 պետությունից ավելի քան 100 կազմակերպություն
- ԷԿԼՕՖ Միջազգային Ցանցին, որը գտնվում է Շվեյցարիայի Ժնև քաղաքում:
- Հայաստանի Հանրապետության Վարկային Կազմակերպությունների Ասոցիացիային - (Երևան, Հայաստան):

Ընկերության գտնվելու վայրը և իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, 1107, քաղաք Էջմիածին, Սուրբ Մ. Մաշտոցի փողոց 48 շենք, 40 տարածք:

2. Գործարար միջավայր

Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար Ընկերության գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկաները, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանը չունի կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող զարգացած երկրներում:

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն դրանք ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների և կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

Հետևաբար, Հայաստանում ծավալված գործունեությունը կապված է որոշակի ռիսկերի հետ, որոնք բնորոշ չեն զարգացած երկրների շուկաներին: Նման ռիսկերը և դրանցից բխող հետևանքները կարող են ազդեցություն թողնել Ընկերության գործունեության վրա կանխատեսելի ապագայում:

Սույն ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

3. Պատրաստման հիմունքներ

Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների ("ՖՀՄՄ") պահանջների համաձայն:

Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա՝ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող, իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար՝ բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Ընկերության գործառնական արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամը (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Ընկերության գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը հանդիսանում է նաև սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

Հաշվապահական հաշվառման փոփոխություններ

Նոր և վերանայված ստանդարտներ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2024 թվականի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար

- Մեկ գործարքից առաջացած ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկ (ՀՀՄՄ 12-ի փոփոխություններ)
- Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում (ՀՀՄՄ 8-ի փոփոխություններ)
- Միջազգային հարկային բարեփոխումներ. Երկրորդ բաղադրիչի օրինակելի կանոններ (ՀՀՄՄ 12-ի փոփոխություններ):
- ՀՀՄՄ 1-ի և ՖՀՄՄ վերաբերյալ գործնական առաջարկներ 2-ի փոփոխություններ - «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտում»

Բացառությամբ ՀՀՄՄ 1-ի և ՖՀՄՄ վերաբերյալ գործնական առաջարկներ 2-ի փոփոխությունների՝ «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտում», այլ ստանդարտներն ու փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Ընկերության կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել:

Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը: Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Ընկերության կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ՝ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

- Փոխանակելիության բացակայություն (ՀՀՄՍ 21-ի փոփոխություններ)
- Ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման փոփոխություններ (ՀՀՄՍ 9-ի և ՀՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ),
- ՀՀՄՍ 18 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում»
- ՀՀՄՍ 19 «Դուստր ձեռնարկություններ առանց հանրային հաշվետվողականության. Բացահայտումներ»

Գործունեության անընդհատությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են՝ հիմնվելով գործունեության անընդհատության սկզբունքի վրա, որը ենթադրում է ակտիվների իրացում և պարտավորությունների մարում սովորական գործունեության ընթացքում:

4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն**Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում**

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Ընկերություն, և ստացված եկամուտը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Ընկերությունից, և ծախսը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Տոկոսային ծախսեր և եկամուտներ

Ստացվելիք տոկոսային եկամուտները, ինչպես նաև վճարվելիք տոկոսային ծախսերը Վարկ-ային կազմակերպությունը չափում, ճանաչում և գրանցում է հաշվեգրման եղանակով, անկախ եկամտի փաստացի ստացման կամ վճարումների իրականացման ժամկետից:

Միջնորդավճարներից և այլ նմանատիպ վճարներից եկամուտներ ու ծախսեր

Միջնորդավճարները, վարձավճարները և այլ եկամտային ու ծախսային հոդվածները հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով, ծառայությունների մատուցման ընթացքում:

Փոխարժեքային տարբերությունների ճանաչում

Արտարժույթային գործարքներից եկամուտները (վնասը) ներառում է արտարժույթով ակտիվների կամ պարտավորությունների վերագնահատումից եկամուտը (վնասը):

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթային հոդվածների վերահաշվարկից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են որպես ծախս կամ եկամուտ:

Ստորև ներկայացվում են ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում Ընկերության կողմից օգտագործված տարեվերջյան փոխարժեքները.

	31 Դեկտեմբեր 2024թ.	31 Դեկտեմբեր 2023թ.
ՀՀ դրամ/ 1ԱՄՆ դոլար	396.56	404.79

Հարկային հաշվառում

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, որի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտներից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույթներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության պարտավորությունների մեթոդի համաձայն: Հետաձգված հարկերը հաշվի են առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ հետաձգված շահութահարկը առաջացել է գույքի կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններում ակտիվների կամ պարտավորությունների նախնական ճանաչման ժամանակ և ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույթով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույթների վրա:

ՀՀ-ում գործում են նաև բազմաթիվ այլ գործառնական հարկեր, որոնք հաշվարկվում են ելնելով Ընկերության գործունեությունից: Այս հարկերը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են՝ այլ ծախսեր՝ հոդվածում: Անուղակի հարկերի գումարներն ներառվում են այն նյութական կամ ոչ նյութական արժեքի գումարի մեջ որին վերաբերվում են այդ հարկերը:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներն ու դրանց համարժեքները ներառում են հաշիվները բանկերում: Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում է ուղղակի մեթոդով:

Ֆինանսական գործիքներ

Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը հաշվեկշռում ճանաչում է այն ժամանակ, երբ այն դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական առուվաճառքի դեպքում դրանք ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ: Սովորական ճանապարհով ձեռք բերված ֆինանսական գործիքները, որոնք հետագայում պետք է հաշվառվեն իրական արժեքով, գործարքի օրվա և պայմանագրի օրվա միջև ընկած ժամանակահատվածում հաշվառվում են նույն եղանակով, որով հաշվառվում են ձեռք բերված գործիքները:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած, ներդրումների դեպքում, գործարքին անմիջապես վերագրելի ծախսերը, բացառությամբ ֆինանսական արդյունքներում ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումները:

Սկզբնական ճանաչումից հետո, ֆինանսական արդյունքներում իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններին չվերաբերող բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները (ներառյալ վաճառքի համար պահվողները) չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներում իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորությունները հետագայում հաշվառվում են իրական արժեքով:

2018 թվականի հունվարի 1-ից հետո Ընկերությունը իր ֆինանսական ակտիվները դասակարգում է հիմնվելով ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելի և ֆինանսական ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերի պայմանագրային բնութագրի վրա, հետևյալ կերպ.

- Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ
- Իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ եկամուտներով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ
- Իրական արժեքով՝ շահույթ/վնասով չափվող ֆինանսական ակտիվներ;

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

2018 թվականի հունվարի 1-ից հետո Ընկերությունը Հաճախորդներին տրված վարկերը, դեբիտորական պարտքերը, այլ ֆինանսական ակտիվները չափում է ամորտիզացված արժեքով, եթե բավարարվում են հետևյալ 2 պայմանները.

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքման համար ակտիվներ պահելը.
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներն են: Նշված պայմանների մանրամասները ստորև.

Բիզնես մոդելի գնահատում

Ընկերությունը դասակարգում է ֆինանսական ակտիվները որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով չափվող՝ ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Ընկերության բիզնես մոդելի հիման վրա: Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք իր ֆինանսական ակտիվները բավարարում են այդ պայմանին՝ հիմք ընդունելով բիզնես մոդելի նպատակը, ինչպես դա որոշվել է Ընկերության առանցքային կառավարչական անձնակազմի կողմից: Ընկերության բիզնես մոդելը կախված չէ առանձին գործիքի վերաբերյալ դեկլարության մտադրություններից: Հետևաբար, այս պայմանը գործիք առ գործիք դասակարգման մոտեցում չէ և պետք է որոշվի խմբավորման ավելի բարձր մակարդակով:

Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են

Ընկերությունը դասակարգում է ֆինանսական ակտիվը որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող, եթե այն բավարարում է միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումների թեսթին:

Այդ թեսթի շրջանակներում <Մայր գումարը> սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք դրա սկզբնական ճանաչման պահին և կարող է փոփոխվել ֆինանսական ակտիվի գործողության ժամկետի ընթացքում: Տոկոսների որոշման ամենակարևոր տարրը դա փողի ժամանակային արժեքի և վարկային ռիսկի հաշվի առնումն է: Մայր գումարի և տոկոսների վճարման թեսթը անցկացնելիս Ընկերությունը օգտագործում է իր դատողությունները և հաշվի է առնում այնպիսի գործոններ, ինչպիսիք են ֆինանսական գործիքի արժույթը և ժամանակահատվածը, որի համար տոկոսադրույքը սահմանվում է:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Վարկային կազմակերպության կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Հետագայում վարկի հաշվեկշռային արժեքը որոշվում է օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Հաճախորդներին տրամադրված վարկերը, որոնք չունեն մարման հաստատուն ժամկետներ, հաշվառվում են ակնկալվող մարման ժամկետի վրա հիմնված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Հաճախորդներին տրված վարկերի գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկման կորուստների պահուստներով:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Հաշվեկշռային ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը գնահատում է ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի արժեզրկման աստիճանը:

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը համարվում են արժեզրկված և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է ակտիվի ձևավորման պահին: Ընկերությունը մշտապես վերահսկում է արժեզրկման ենթակա բոլոր ակտիվները: Ընկերությունը դասակարգում է վարկերը հետևյալ երեք փուլերի մեջ՝

- առաջին փուլ, որը վերաբերում է այն ակտիվներին, որոնց պարտքային որակը սկզբնական ճանաչումից հետո էապես չի նվազել, կամ որոնց նկատմամբ կիրառվել է ցածր վարկային ռիսկի հետ կապված պարզեցման մոտեցում
- երկրորդ փուլ, որը վերաբերում է այն ակտիվներին, որոնց գծով սկզբնական ճանաչումից հետո արձանագրվել է պարտքային ռիսկի էական ավելացում, սակայն վարկային կորստի վերաբերյալ օբյեկտիվ տվյալներ չկան
- երրորդ փուլ, որը վերաբերում է այն ակտիվներին, որոնց գծով առկա են արժեզրկման վերաբերյալ օբյեկտիվ վկայություններ:

Սպասվող պարտքային կորուստները (ՄՊԿ) դա պարտքային կորուստների միջին կշռված մեծությունն է, որը հաշվարկվում է դեֆոլտի (պարտքային կորուստների) հավանականության կշռման միջոցով: Ակտիվների պորտֆելային գնահատման ժամանակ յուրաքանչյուր ակտիվի գծով ՄՊԿ հաշվարկվում է որպես հետևյալ երեք բաղադրիչների արտադրյալ.

- ակնկալվող դրամական հոսքեր, բերված ներկա արժեքի սկզբնական կամ տվյալ պահին կիրառելի վերանայված արդյունավետ տոկոսադրույքով,
- հաջորդ 12 ամսվա կամ վարկի մնացած ժամկետի համար հաշվարկված դեֆոլտի հավանականություն
- դեֆոլտային վարկերի գծով կորուստների մեծություն:

Երրորդ փուլի այն վարկերը, որոնք պահուստի հաշվարկի օրվա դրությամբ, ինչպես նաև դրան նախորդող երեք ամսվա ընթացքում ունեն առավելագույնը 1-30 ժամկետանց օր, վերադասակարգվում են երկրորդ փուլ:

Երրորդ փուլի այն վարկերը, պահուստի հաշվարկի օրվա դրությամբ, ինչպես նաև դրան նախորդող երեք ամսվա ընթացքում ունեն 0 ժամկետանց օր, վերադասակարգվում են առաջին փուլ:

Երկրորդ փուլի այն վարկերը, պահուստի հաշվարկի օրվա դրությամբ, ինչպես նաև դրան նախորդող երեք ամսվա ընթացքում ունեն 0 ժամկետանց օր, վերադասակարգվում են առաջին փուլ: Առաջին փուլում գտնվող վարկերի համար ճանաչվում է 12 ամսվա ՄՊԿ, իսկ երկրորդ և երրորդ փուլերի վարկերի համար՝ ամբողջ ժամկետի համար հաշվարկված ՄՊԿ:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- լրացել է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքը
- Ընկերությունը փոխանցել է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանել է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամբողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ համաձայն փոխանցման համաձայնագրի, և
- Ընկերությունը (ա) փոխանցել է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցել և չի պահպանել ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, սակայն փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Ընկերությունը փոխանցել է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքը և չի փոխանցել ու չի պահպանել ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, ինչպես նաև չի փոխանցել ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը ճանաչվում է մինչև Ընկերության ֆինանսական ակտիվում շարունակական մասնակցությունը: Փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ձև ստացած շարունակական մասնակցությունը որոշվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեքը կամ փոխհատուցման վճարվելիք գումարը, որ Ընկերությունից կարող է պահանջվել:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունը ապաճանաչվում է այն ժամանակ, երբ այն մարվում կամ չեղյալ է համարվում, կամ լրանում է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Երբ գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է էականորեն տարբերվող պայմաններով, բայց միևնույն փոխառուին վերաբերող պարտավորությամբ, կամ էականորեն փոփոխվում են գոյություն ունեցող պարտավորության պայմանները, նման փոխանակումը կամ փոփոխությունը պետք է հանգեցնի սկզբնական պարտավորության ապաճանաչման և նոր պարտավորության ճանաչման, իսկ համապատասխան հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Պաշարներ

Պաշարների հաշվապահական հաշվառումը կատարվում է համաձայն ՀՀՄՍ 2 ստանդարտի: Պաշարները հաշվառվում են ձեռք բերման արժեքով: Փոխադարձ փոխարկելի հանդիսացող պաշարները էլքագրվում են "Առաջին Մուտք Առաջին Ելք" (ՖԻՖՈ) մեթոդով:

Վարձակալություն

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն պայմանագրի գործողության սկզբում: Վարձակալության պայմանագիրն իրավունք է տալիս որոշակի ժամանակահատվածում սահմանելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործման ուղղությունները և ստանալու որոշակիացված ակտիվից բոլոր տնտեսական օգուտները՝ փոխհատուցման դիմաց:

Վարձակալության ճանաչումը և չափումը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Ընկերությունը իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Ընկերության կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից:

Ընկերությունը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը:

Մեկնարկի ամսաթվին Ընկերությունը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունն այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք զեղչելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումն արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Ընկերությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով): Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, հարկերը, ներկրման տուրքերը, պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Վարկային կազմակերպությանը ետ վերադարձման:

Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ՝ հաշվի առնելով արժեզրկումից կուտակված կորուստը: Մաշվածությունը

հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են

Համակարգչային սարքավորումներ	3 տարի
Փոխադրամիջոցներ	5 տարի
Գրասենյակային գույք	5 տարի
Վարձակալած հիմնական միջոցների վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսեր	20 տարի

Հիմնական միջոցների ընթացիկ վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են հիմնական միջոցի միավորի շահագործման արդյունավետությունը սկզբնապես գնահատված նորմատիվային ցուցանիշների համեմատ, ճանաչվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ավելացվում են ակտիվի սկզբնական արժեքին: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում, եթե դրանք չեն գերազանցում տվյալ տարվա (հիմնական միջոցի տվյալ միավորի արժեքին նշված ծախսումները ավելացնելու տարվա) հունվարի 1-ի դրությամբ հիմնական միջոցի մնացորդային արժեքը, հակառակ դեպքում ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի դուրսգրումից կամ իրացումից առաջացած արդյունքը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում դրանք վերագնահատվում են: Վերագնահատման արդյունքները արտացոլվում են ՀՀՄՄ 16-ով սահմանված կարգով:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները ներառում են համակարգչային ծրագրերը:

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են ինքնարժեքով: Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և ցանկացած կուտակված արժեզրկման ծախս: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները կարող են լինել որոշակի և անորոշ: Որոշելի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցողները ամորտիզացվում են գծային մեթոդով 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման համար, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշները: Որոշելի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվների ամորտիզացիայի ժամանակահատվածներն ու մեթոդները վերանայվում են առնվազն յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջին:

Փոխառություններ

Փոխառությունները, որոնք ներառում են հաճախորդներից ներգրավված փոխառություններ, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված զուտ մուտքերի իրական արժեքով՝ հանած անմիջապես վերագրելի գործառնական ծախսերը: Սկզբնական գնահատումից հետո փոխառություններն հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն ժամանակ, երբ ապաճանաչվում են պարտավորությունները, ինչպես նաև ամորտիզացիոն ընթացակարգի միջոցով:

Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ Ընկերությունն անցյալ դեպքերի արդյունքում ունի իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն և, հավանական է, որ պարտավորության մարումը կպահանջի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք և հնարավոր կլինի պարտավորության գումարը արժանահավատորեն գնահատել:

Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը հաշվանցվում են և գուտ գումարը արտացոլվում է հաշվեկշռում, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարների հաշվանցման օրենսդրորեն հաստատված իրավունք, և առկա է գուտ գումարների հիման վրա հաշվանցման կամ ակտիվի իրացման ու միաժամանակ պարտավորության մարման մտադրություն:

5. Զուտ տոկոսային եկամուտ

(հազար դրամ)

2024թ.

2023թ.

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ

Տոկոսային եկամուտներ բանկային հաշիվներից և ներդրված ավանդներից

4,464

16,151

Տոկոսային եկամուտներ կազմակերպություններից

2,558

4,097

Տոկոսային եկամուտներ ֆիզիկական անձանց տրված վարկերից

290,792

279,688

Տոկոսային եկամուտներ անհատ ձեռնարկատերերին տրված վարկերից

25,014

32,195

Այլ

13

-

322,841

332,131

Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր

Այլ առևտրային կազմակերպություններից ներգրավված ժամկետային փոխառությունների դիմաց

(56,293)

(46,526)

Ֆինանսական վարձակալության դիմաց

(1,988)

(2,186)

Բանկերից ներգրավված վարկերի դիմաց

(2,590)

(50)

ԳՖԿ ԾԻԳ

(10,168)

(5,912)

Այլ

(364)

(158)

(71,403)

(54,832)

Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ

251,438

277,299

6. Կումիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

(հազար դրամ)

2024թ.

2023թ.

Կումիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ

Հաճախորդներին տրված վարկերից

139,669

98,583

Ֆինանսական կազմակերպություն չհանդիսացող այլ առևտրային կազմակերպություններից

18,969

5,436

Այլ եկամուտներ

43,740

1,104

202,378

105,123

Կումիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր

Միջնորդավճարների գծով ծախսեր

(2,628)

(409)

(2,628)

(409)

Մտացված գուտ կումիսիոն և այլ վճարներ

199,750

104,714

7. Այլ գործառնական եկամուտ

	(հազար դրամ)	
	2024թ.	2023թ.
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	41,152	37,347
Եկամուտներ ստացված շնորհներից	824	-
Եկամուտներ շենքերի, շինությունների օտարումից	1,720	1,333
	43,696	38,680

8. Վարկերից և այլ փոխառություններից առաջացած կորուստներ

	(հազար դրամ)	
	2024թ.	2023թ.
Վարկերի, դեբիտորական պարտքերի կորուստների վերականգնումից եկամուտ	302,830	67,906
Վարկերի, դեբիտորական պարտքերի կորուստներից հատկացում	(220,154)	(25,116)
	82,676	42,790

9. Անձնակազմի գծով ծախսեր

	(հազար դրամ)	
	2024թ.	2023թ.
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	(131,625)	(121,420)
Անձնակազմի ուսուցման ծախսեր	(1,845)	(1,381)
Հատկացումներ արձակուրդային պահուստին և ոչ աշխատանքային օրերի համար վճարումներ	(8,318)	(35,899)
	(141,788)	(158,700)

10. Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	(հազար դրամ)	
	2024թ.	2023թ.
Հեռահաղորդակցություն	(12,902)	(11,757)
Փոխադրամիջոցների սպասարկում	(2,392)	(3,787)
Աուդիտ, խորհրդատվություն	(7,620)	(11,740)
Մարքավորումների սպասարկում	(394)	(767)
Գրասենյակային ծախսեր	(4,027)	(4,874)
Ապահովագրություն	(4,000)	(4,319)
Շենքի սպասարկում	(5,654)	(4,948)
Գործուղում	(4,542)	(532)
Չփոխհատուցվող հարկեր	(6,809)	(6,855)
Սպասարկման վճարներ	(32,045)	(22,826)
Հարկային տուգանք	(22,418)	-
Այլ	(29,488)	(19,329)
	(132,291)	(91,734)

11. Այլ ծախսեր

(հազար դրամ)

	2024թ.	2023թ.
Մաշվածություն, ամորտիզացիա*	(17,274)	(15,413)
Գովազդի ծախսեր	(507)	(530)
Անդամավճարներ	(851)	(2,004)
Ֆինանսական հաշտարարի գրասենյակի գծով ծախսեր	(1,185)	(1,162)
	(19,817)	(19,109)

12. Շահութահարկի գծով ծախս

(հազար դրամ)

	2024թ.	2023թ.
Շահութահարկի գծով ծախս	(56,382)	(33,984)
Հետաձգված հարկի գծով փոխհատուցում/(ծախս)	(1,141)	722
	(57,523)	(33,262)

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ կամ պարտավորություններ 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Ստորև ներկայացված է ժամանակավոր տարբերությունների շարժը 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում:

(հազար դրամ)

	Մնացորդ առ 31.12. 2023	Ճանաչվել է շահություն կամ վնասում	Մնացորդ առ 31.12.2024
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(77,190)	2,192	(74,998)
Հիմնական միջոցներ	(3,019)	(886)	(3,905)
Այլ պարտավորություն	6,456	(2,447)	4,009
Հետաձգված հարկային ակտիվ/ (պարտավորություն)	(73,753)	(1,141)	(74,894)

(հազար դրամ)

	Մնացորդ առ 31.12. 2022	Ճանաչվել է շահություն կամ վնասում	Մնացորդ առ 31.12. 2023
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(74,593)	(2,597)	(77,190)
Հիմնական միջոցներ	(5,093)	2,074	(3,019)
Այլ պարտավորություն	5,211	1,245	6,456
Հետաձգված հարկային ակտիվ/ (պարտավորություն)	(74,475)	722	(73,753)

13. Դրամական միջոցներ և բանկային հաշիվներ

	(հազար դրամ)	
	2024թ.	2023թ.
Ընթացիկ հաշիվներ բանկերում	1,755	6,329
Պահուստ	(18)	(64)
	1,737	6,265

14. Բանկերում տեղաքաշված միջոցներ

	(հազար դրամ)	
	2024թ.	2023թ.
Բանկերում ներդրված ժամկետային ավանդներ	1,000	110,800
Բանկերում ներդրված ժամկետային ավանդների գծով ստացվելիք տոկոսներ, տույժեր և տուգանքներ	4,922	1,420
Պահուստներ	(59)	(1,122)
	5,863	111,098

15. Հաճախորդներին տրված վարկեր

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2024թ.			31 դեկտեմբերի 2023թ.		
	Համախառն հաշվեկշռային ն արժեք	Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք
Գյուղատնտեսություն	1,319,497	(284,012)	1,035,485	1,315,388	(363,771)	951,617
Առևտուր	421,963	(117,547)	304,416	499,041	(126,130)	372,911
Արդյունաբերություն	122,986	(30,023)	92,963	152,856	(29,385)	123,471
Կանաչ վարկեր	683,995	(11,208)	672,787	167,377	(5,837)	161,540
Մպառոդական	227,806	(51,266)	176,540	243,888	(64,666)	179,222
Այլ	91,368	(13,389)	77,979	118,342	(16,309)	102,033
Ընդամենը	2,867,615	(507,445)	2,360,170	2,496,892	(606,098)	1,890,794

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկեր	Փուլ 1			Փուլ 2			Փուլ 3			Ընդամենը վարկեր
	Համախառն	Պահույս	Զուտ	Համախառն	Պահույս	Զուտ	Համախառն	Պահույս	Զուտ	
Ժամկետային վարկեր	1,864,619	(33,233)	1,831,386	-	-	-	-	-	-	1,831,386
Ժամկետանց և արժեզրկված վարկեր	-	-	-	54,826	(2,461)	52,365	93,923	(15,485)	78,438	130,803
1-ից 30 օր ժամկետանց	-	-	-	13,019	(1,678)	11,341	13,704	(6,157)	7,547	18,888
31-ից 90 օր ժամկետանց	-	-	-	-	-	-	827,524	(448,431)	379,093	379,093
91 և ավել օր ժամկետանց	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը վարկեր	1,864,619	(33,233)	1,831,386	67,845	(4,139)	63,706	935,151	(470,073)	465,078	2,360,170

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկեր	Փուլ 1			Փուլ 2			Փուլ 3			Ընդամենը վարկեր
	Համախառն	Պահույս	Զուտ	Համախառն	Պահույս	Զուտ	Համախառն	Պահույս	Զուտ	
Ժամկետային վարկեր	1,389,264	(55,936)	1,333,328	-	-	-	-	-	-	1,333,328
Ժամկետանց և արժեզրկված վարկեր	-	-	-	46,067	(3,558)	42,509	118,635	(33,381)	85,254	127,763
1-ից 30 օր ժամկետանց	-	-	-	5,262	(1,209)	4,053	9,044	(5,088)	3,956	8,009
31-ից 90 օր ժամկետանց	-	-	-	-	-	-	928,620	(506,926)	421,694	421,694
91 և ավել օր ժամկետանց	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը վարկեր	1,389,264	(55,936)	1,333,328	51,329	(4,767)	46,562	1,056,299	(545,395)	510,904	1,890,794

16. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Մեկնական արժեք	Շենք և շինություն	Գրասենյակա լին գույք	Համակարգչ ային սարքավոր- ումներ	Փոխադրում իջոցներ	Վարձ. Գույքի վրա կապիտալ ներդրումներ	Ոչ նյութական ակտիվներ և այլ ՀՄ	(հազար դրամ)	
							Օգտագործ ման իրավունք	Ընդամենը
Առ 31 դեկտեմբերի 2022	60,000	9,277	23,671	22,877	9,937	14,136	37,861	177,759
Ավելացում	5,480	573	6,890	-	-	4,426	9,442	26,811
Օտարում	-	(1,556)	(2,032)	(6,818)	(9,937)	(2,337)	(20,398)	(43,078)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023	65,480	8,294	28,529	16,059	-	16,225	26,905	161,492
Ավելացում	-	1,448	4,611	14,053	-	369	8,598	29,079
Օտարում	-	-	-	(10,960)	-	-	(4,497)	(15,457)
Առ 31 դեկտեմբերի 2024	65,480	9,742	33,140	19,152	-	16,594	31,006	175,114
<u>Կուտակված մաշվածություն</u>								
Առ 1 դեկտեմբերի 2022	-	8,013	20,305	22,877	8,160	10,603	11,189	81,147
Ավելացում	2,312	535	2,315	-	1,777	1,650	7,561	16,150
Օտարում	-	(1,556)	(2,032)	(6,818)	(9,937)	(2,337)	(8,027)	(30,707)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023	2,312	6,992	20,588	16,059	-	9,916	10,723	66,590
Ավելացում	3,278	594	4,683	403	-	1,850	6,466	17,274
Օտարում	-	-	-	(10,960)	-	-	(4,498)	(15,458)
Առ 31 դեկտեմբերի 2024	5,590	7,586	25,271	5,502	-	11,766	12,691	68,406
<u>Հաշվեկշռային արժեք</u>								
Առ 31 դեկտեմբերի 2023	63,168	1,302	7,941	-	-	6,309	16,182	94,902
Առ 31 դեկտեմբերի 2024	59,890	2,156	7,869	13,650	-	4,828	18,315	106,708

17. Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ

	(հազար դրամ)	
	2024թ.	2023թ.
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	6,470	1,654
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	1,395	1,049
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք այլ գումարներ	3,218	8,849
Դեբիտորական պարտքերի պահուստ	(80)	(126)
	11,003	11,426

18. Այլ ակտիվներ

	(հազար դրամ)	
	2024թ.	2023թ.
Բռնագանձված գրավ - անշարժ գույք	6,255	6,255
Արագամաշ առարկաներ	554	446
	6,809	6,701

19. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

	(հազար դրամ)	
	2024թ.	2023թ.
Բանկերից ստացված վարկեր	47,341	-
	47,341	-

20. Ներգրավված փոխառություններ

						(հազար դրամ)	
	Փոխատու	Արժույթ	Մարման ժամկետ	Դրույք (%)	Արդյունավետ դրույք (%)	2024թ.	2023թ.
Չապահովված փոխառություն	ԷԿԼՕՖ Միջազգային Հիմնադրամ	ՀՀ դրամ	2032թ.	7%	7.56%	389,069	389,069
Չապահովված փոխառություն	ԷԿԼՕՖ Միջազգային Հիմնադրամ	ՀՀ դրամ	2023թ.	9%	13.98%	-	26,090
Չապահովված փոխառություն	ԷԿԼՕՖ Միջազգային Հիմնադրամ	ՀՀ դրամ	2028թ.	11%	11.3%	176,808	-
Չապահովված փոխառություն	ԳՖԿ ԾԻԳ**	ՀՀ դրամ	2033թ.	7%	7.24%	155,541	123,088
Ապահովված փոխառություն	ԳՖԿ ԾԻԳ***	ՀՀ դրամ	Անորոշ	2%	2.02%	-	1,884
Չապահովված փոխառություն	ԷԿԼՕՖ Հիմնադրամ	ՀՀ դրամ	2026թ.	10%	10.47	100,853	161,367
Չապահովված փոխառություն	ԷԿԼՕՖ Հիմնադրամ	ՀՀ դրամ	2029թ.	10.5%	11.01%	100,630	-
Չապահովված փոխառություն	ԷԿԼՕՖ Հիմնադրամ	ՀՀ դրամ	2028թ.	10.5%	11.01%	50,114	-
						973,015	699,614

** Գյուղական ֆինանսավորման Կառույց Ծրագրի իրականացման գրասենյակ
Փոխառությունների անվանական արժեքները մոտարկում են իրական արժեքին:

21. Այլ պարտավորություններ

			(հազար դրամ)	
			2024թ.	2023թ.
Այլ անձանց ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ			19,893	17,292
Կրեդիտորական պարտքեր ԱԱՀ-ի գծով			198	396
Կրեդիտորական պարտքեր շահութահարկի գծով			41,943	24,823
Կրեդիտորական պարտքեր այլ հարկերի ու տուրքերի գծով			5,249	3,397
Հիմնական աշխատողներին վճարվելիք աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարներ			13,721	18,754
Արտաքին կրեդիտորական պարտքեր			3,175	2,130
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ			3,131	3,955
Այլ պարտավորություններ			18,002	36,226
			105,312	106,973

22. Կանոնադրական Կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալը 701,221 հազար ՀՀ դրամ է, որը կազմված է ՄՊԸ-ի 2 սեփականատիրոջից՝ ԷԿԼՕՖ Հիմնադրամ՝ 73,12%, ԷԿԼՕՖ Միջազգային Հիմնադրամ՝ 26.88%:

23. Պայմանական պարտավորություններ

Հարկային ու իրավական պարտավորություններ

Ղեկավարությունը համոզված է, որ իր Ընկերությունը գործունեություն է ծավալել համաձայն օրենսդրության պահանջների:

Ընկերությանը ներկայացվող դատական հայցերի առումով Ընկերության ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

24. Գործարքներ փոխկապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՄ 24-ի՝ «Փոխկապակցված կողմերի բացահայտում», կողմերը համարվում են փոխկապակցված, եթե մի կողմը հնարավորություն ունի վերահսկել մյուս կողմին կամ էական ազդեցություն ունենալ մյուս կողմի ֆինանսական և գործառնական որոշումների կայացման վրա:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների տեսանկյունից, փոխկապակցված կողմերը ներառում են Ընկերության ղեկավարության անդամներին և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց, ինչպես նաև այլ անձանց և կազմակերպություններին, որոնք փոխկապակցված են կամ համապատասխանորեն վերահսկվում են նրանց կողմից:

Ընկերությունը ԷԿԼՕՖ Հիմնադրամից և ԷԿԼՕՖ Միջազգայինից ունի ներգրավված փոխառություններ:

	31.12.2023թ.	Ավելացում	Նվազում	31.12.2024թ.
Ներգրավված փոխառություն ԷԿԼՕՖ Հիմնադրամ	160,000	150,000	(60,000)	250,000
Ներգրավված փոխառություն ԷԿԼՕՖ Միջազգային	405,220	175,000	(25,000)	555,220
Ընդամենը	565,220	325,000	(85,000)	805,220

Ղեկավար անձնակազմի գծով փոխհատուցումները ներկայացված են ստորև

	(հազար դրամ)	
	2024թ.	2023թ.
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	53,248	56,254
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով փոխհատուցումներ	53,248	56,254

25. Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն

Ստորև ներկայացված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունը ըստ նրանց սպասվող մարման ժամկետների:

առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

(հազար դրամ)

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և բանկային հաշիվներ	1,737	-	-	-	1,737
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	-	-	-	5,863	5,863
Հաճախորդներին տրված վարկեր	48,175	115,300	583,191	1,613,504	2,360,170
	49,912	115,300	583,191	1,619,367	2,367,770
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	47,341	-	-	-	47,341
Ներգրաված փոխառություններ	7,696	18,896	95,000	851,423	973,015
Այլ պարտավորություններ	34,898	1,336	3,872	14,685	54,791
	89,935	20,232	98,872	866,108	1,075,147
Զուտ դիրք	(40,023)	95,068	484,319	753,259	1,292,623
Կուտակային ձեռքվածք	(40,023)	58,045	539,364	1,292,623	

առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.

(հազար դրամ)

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-3 տարի	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և բանկային հաշիվներ	6,329	-	-	-	6,329
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	30,000	-	35,000	45,800	110,800
Հաճախորդներին տրված վարկեր	317,543	19,874	115,091	1,438,284	1,890,792
	353,872	19,874	150,091	1,484,084	2,007,921
Պարտավորություններ					
Ներգրաված փոխառություններ	5,000	10,000	72,458	612,156	699,614
Վարձակալության գծով պարտավորություն	567	1,254	3,762	11,709	17,292
Շահութահարկի գծով պարտավորություն	-	-	28,616	-	28,616
Այլ պարտավորություններ	38,354	-	-	-	38,354
	43,921	11,254	104,836	623,865	783,876
Զուտ դիրք	309,951	8,620	45,255	860,219	1,224,045
Կուտակային ձեռքվածք	309,951	318,571	363,826	1,224,045	

26. Ռիսկի կառավարում

Ընկերության գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն, և այդ գործունեությունը ներառում է ռիսկի կամ ռիսկերի համախմբության որոշակի մակարդակի վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկը հանդիսանում է ֆինանսական գործունեության անբաժանելի մասը, և գործառնական ռիսկերը գործունեության ծավալման անխուսափելի հետևանքն են: Այդ պատճառով Ընկերության նպատակն է հասնել ռիսկերի և օգուտների միջև համապատասխան հավասարակշռության և նվազագույնի հասցնել Ընկերության վիճակի վրա դրանց անցանկալի ազդեցությունները:

Ընկերությունը նպատակ ունի ախտորոշելու և վերլուծելու ռիսկերը, սահմանելու ռիսկի համապատասխան սահմանաչափերը և վերահսկումները, և վերահսկելու ռիսկերը և համապատասխանությունը սահմանաչափերին՝ օգտագործելով արժանահավատ և ժամանակակից տեղեկատվական համակարգերը:

Ռիսկի կառավարումը իրականացնում է Ընկերության ղեկավար անձնակազմը: Դեկավարությունը ախտորոշում, գնահատում և հեջավորում է ֆինանսական ռիսկերը՝ սերտորեն համագործակցելով Ընկերության գործառնական միավորների հետ: Ռիսկի կարևորագույն տեսակներն են պարտքային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, շուկայական ռիսկը, գործառնական ռիսկը և այլ գործառնական ռիսկերը: Շուկայական ռիսկը ներառում է տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը:

26.1 Պարտքային ռիսկ

Ընկերությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի, որն իրենից ներկայացնում է ռիսկ, որ պայմանագրի մյուս կողմը, չիրականացնելով իր պարտավորությունը, Ընկերությանը կպատճառի ֆինանսական վնաս: Պարտքային ռիսկը Ընկերության գործունեության կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով Դեկավար անձնակազմը ավելի մեծ ուշադրությամբ է վերահսկում այն: Պարտքային ռիսկը հիմնականում կապված է պարտքային գործունեության հետ:

Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափն առանց գրավի կամ այլ ապահովման

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է պարտքային ռիսկի վատագույն տարբերակը առ 31 դեկտեմբեր 2024թ. և 2023թ., առանց հաշվի առնելու ցանկացած գրավ կամ այլ ապահովումներ: Հաշվեկշռային ակտիվների առումով, պարտքային ռիսկերը հիմնված են հաշվեկշռային գուտ արժեքների վրա:

	Ծանոթագրություն	(հազար դրամ)	
		Համախառն առավելագույն ռիսկի չափը առ 31 դեկտեմբեր 2024թ.	Համախառն առավելագույն ռիսկի չափը առ 31 դեկտեմբեր 2024թ.
Դրամական միջոցներ և բանկային հաշիվներ	13	1,737	6,265
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	14	5,863	111,098
Հաճախորդներին տրված վարկեր	15	2,360,170	1,890,793
Ընդամենը պարտքային ռիսկ		2,367,770	2,008,156

Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ**Աշխարհագրական սեզմենտներ**

2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության պարտքային ռիսկերը ամբողջությամբ կենտրոնացված են ՀՀ-ում:

Տնտեսության ճյուղեր

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է Ընկերության պարտքային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով առ դեկտեմբերի 31-ը՝ դասակարգված ըստ պայմանագրային կողմի տնտեսության ճյուղի:

(հազար դրամ)	31 դեկտեմբերի 2024թ.		31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	Հաշվեկշռային արժեք	Տես. կշիռ	Հաշվեկշռային արժեք	Տես. Կշիռ
Գյուղատնտեսություն	1,035,485	44%	951,617	50%
Առևտուր	304,416	13%	372,911	20%
Արդյունաբերություն	92,963	4%	123,471	7%
Կանաչ վարկեր	672,787	29%	161,540	9%
Սպառողական	176,540	7%	179,222	9%
Այլ	77,979	3%	102,033	5%
Ընդամենը	2,360,170	100%	1,890,794	100%

Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն

Ընկերությունը դեկավարում, սահմանափակում և վերահսկում է ցանկացած բացահայտված պարտքային ռիսկի կենտրոնացումները՝ մասնավորապես, մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև արդյունաբերական և աշխարհագրական սեգմենտների կտրվածքով:

Պարտքային ռիսկի մակարդակը վերահսկելու նպատակով Ընկերությունը սահմանում է մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի նկատմամբ ռիսկի ընդունելի մակարդակի սահմանաչափերը: Նման ռիսկերը պարբերաբար վերահսկվում են և ենթակա են տարեկան, իսկ անհրաժեշտության դեպքում, ավելի հաճախակի վերանայման:

Պարտքային ռիսկի չափը կառավարվում է նաև փոխառուների և հնարավոր փոխառուների՝ մայր գումարի և տոկոսավճարների վճարման հնարավորության վերլուծության և, անհրաժեշտության դեպքում, սահմանաչափերի փոփոխության միջոցով:

Գրավ

Ընկերությունը կիրառում է մի շարք կանոններ և միջոցներ՝ պարտքային ռիսկը մեղմելու նպատակով: Դրանցից ամենատարածվածը տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելն է, որը համընդհանուր գործելակերպ է: Ընկերությունը սահմանում է ուղեցույցներ՝ գրավի որոշակի տեսակների ընդունելի լինելու և պարտքային ռիսկի զսպման վերաբերյալ: Վարկերի և փոխատվությունների դիմաց հիմնական գրավների տեսակներն են.

- Հիփոթեքային պայմանագրով գրավադրված անշարժ գույք
- Երաշխավորությունները

2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընկերության կողմից տրամադրված վարկերի ապահովություն են հանդիսանում հիմնականում վարկային երաշխավորությունները:

26.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի կամ դրանից ստացված դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական

ռիսկն առաջանում է տոկոսադրույքի, արտարժույթի բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների փոփոխությունների ազդեցությանը:

Արտարժույթային ռիսկ

Ընկերության արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ունի հետևյալ տեսքը

(հազար դրամ)

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և բանկային հաշիվներ	1,737	-	-	1,737
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	5,863	-	-	5,863
Հաճախորդներին տրված վարկեր	2,360,170	-	-	2,360,170
	2,367,770	-	-	2,367,770
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	47,341	-	-	47,341
Ներգրավված փոխառություններ	973,015	-	-	973,015
Այլ պարտավորություններ	54,791	-	-	54,791
	1,075,147	-	-	1,075,147
Զուտ դիրք 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,292,623	-	-	1,292,623
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	2,004,176	-	3,981	2,008,157
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	806,587	-	-	806,587
Զուտ դիրք 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,197,589	-	3,981	1,201,570

26.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Ընկերությունը չի կարողանա մարել իր վճարման պարտավորությունները սթրեսային և նորմալ իրավիճակներում: Այս ռիկսի սահմանափակման համար Ղեկավարությունը կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Ընկերության իրացվելիության վերահսկողությունը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ

Ժամկետների, ինչպես նաև ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել իրացվելիության հաշվեկշռային գործակիցները: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ամփոփում է Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ըստ մարման ժամկետների՝ 2024թ. 31 դեկտեմբերի դրությամբ, հիմնվելով չգեղջված վճարումների պայմանագրային պարտավորությունների վրա: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ դրանք կպահանջվեն անմիջապես:

Առ 31 դեկտեմբեր 2024թ.

	Ցպահանջ, մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	(հազար դրամ) Ընդամենը
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	51,125	-	-	-	51,125
Ներգրված փոխառություններ	10,996	26,998	135,732	1,216,475	1,390,200
Այլ պարտավորություններ	34,898	1,336	3,872	14,685	54,791
Ընդամենը չգեղջված ֆինանսական պարտավորություններ	97,018	28,334	139,604	1,231,160	1,496,116

Առ 31 դեկտեմբեր 2023թ.

	Ցպահանջ, մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	(հազար դրամ) Ընդամենը
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Ներգրված փոխառություններ	5,000	10,000	72,458	612,156	699,614
Այլ պարտավորություններ	38,354	-	-	-	38,354
Ընդամենը չգեղջված ֆինանսական պարտավորություններ	43,354	10,000	72,458	612,156	737,968

27. Կապիտալի համարժեքություն

Ընկերության կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակն այն է, որ Ընկերությունը համապատասխանի հաստատված արտաքին պահանջներին: Ընկերությունը շահագրգռված է պահպանելու բարձր վարկային վարկանիշ և կապիտալի առողջ նորմատիվներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և սեփական կապիտալը հետևողականորեն աճեցնելու գործում:

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը՝ կատարելով ճշգրտումներ, որոնք առաջանում են տնտեսական պայմանների և ռիսկի բնույթի փոփոխության հետևանքով: Նախորդ տարվա համեմատ փոփոխություններ չեն եղել Ընկերության նպատակներում, քաղաքականությունում և գործողություններում:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկի կշիռների ստորակարգության՝ դասակարգվելով համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի բնույթի և զնահատման:

Ըստ ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված՝ ներկայումս գործող կապիտալի պահանջների, ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պետք է ապահովեն 150,000 հազար ՀՀ դրամ նվազագույն կապիտալ (2023թ-ի դեկտեմբերի 31-ին՝ 150,000 հազար ՀՀ դրամ):